

Nr 22.

Ankom till riksdagens kansli den 7 maj 1940 kl. 2 e. m.

*Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckta motioner
angående importreglering för blomsterlökar och lik-
nande växter m. m.*

(1:a avd.)

I två likalydande, till bevillningsutskottet hänvisade motioner, nr 111 i första kammaren av herr *Björck* m. fl. och nr 177 i andra kammaren av herr *Lundgren* m. fl., har hemställts,

»att riksdagen måtte besluta:

1) att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att importreglering för blomsterlökar och liknande växter genomföres om möjligt till den 1 juli 1940, eller så snart ske kan;

2) att beträffande avskurna blommor, i tulltaxan upptagna stat. nr 89: 1 och 89: 2, måtte införas en tilläggstull av 5 kronor per kilogram under tiden den 15 mars—15 december;

3) att ur gruppen kvistar och blad, stat. nr 98 i tulltaxan, utbrytes »kvistar och blad av adiantum och asparagus» (s. k. snittgrönt) och belägges med en tull av 5 kronor per kilogram;

4) att tullen å blomsterlökar, stat. nr 88, nu utgörande 50 kronor per 100 kilogram, helt borttages».

Beträffande motiveringen för dessa förslag, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, får utskottet hänvisa till motionen nr 177 i andra kammaren.

Vid behandlingen av motionerna har utskottet anlitat byråchefen i generaltullstyrelsen E. Sandquist såsom sakkunnig.

Sedan förevarande motioner avlätos till riksdagen, ha genomförts vissa höjningar av tullarna för avskurna blommor, varjämte samtliga de varuslag, beträffande vilka i motionerna hemställles om importreglering respektive tullhöjningar, gjorts till föremål för importreglering. Genom kungörelserna den 12 januari 1940 n:ris 41 och 42, vilka trädde i kraft den 1 februari 1940, har tullen å till stat. nummer 89: 1 hänförliga avskurna blommor och blomdelar (mimosa och ljung) höjts från 200 till 500 kronor per 100 kg samt såväl friska dylika blommor och blomdelar som friska avskurna blommor och blomdelar hänförliga till stat. nummer 89: 2 belagts med tilläggstull å 500 kronor per 100 kg. Härigenom har beträffande avskurna blommor och blomdelar å ena sidan genomförts delvis längre gående tullhöjning än som åsyf-

tats i förevarande motioner, medan å andra sidan tullhöjningen i avseende å andra än friska blommor och blomdelar hänförliga till stat. nummer 89: 1 (mimosa och ljung, andra än friska) tidvis blir mindre än som avsetts genom den i motionerna ifrågasatta tilläggstullen.

Efter därom i grundlagsenlig ordning framställd begäran har utskottet emottagit av kommerskollegium och lantbruksstyrelsen i ämnet avgivna utlåtanden.

Kommerskollegium, som avstyrkt bifall till motionerna, har erinrat om, att den genom kungörelsen den 21 mars 1940 (nr 161) angående importförbud å vissa varor genomförda importregleringen omfattar bland annat samtliga de varuslag, som avses i förevarande motioner. *Kommerskollegium* har därjämte anfört bland annat följande:

»I avseende å snittgrönt har i motionerna hemställts om en väsentlig höjning av tullen. Kollegium vill emellertid ifrågasätta, huruvida icke genom den med importregleringen åsyftade importbegränsningen ävensom genom åtgärder från trädgårdsodlarnas organisationer och samarbete mellan dessa och blomsterhandlarnas organisationer erforderligt stöd bör kunna beredas den inhemska odlingen av snittgrönt. Med hänsyn härtill anser sig Kollegium icke kunna förorda en tullhöjning. Kollegium vill även erinra om att bränslebristen i Danmark, varifrån snittgrönt till övervägande del torde importeras, under den senaste tiden lär ha föranlett en väsentlig nedgång av importen därifrån.

I motionerna har slutligen hemställts om borttagande av tullen å blomsterlökar. Frukt- och trädgårdsutredningen, som i sitt år 1938 avgivna betänkande föreslog importreglering å blomsterlökar, behandlade i samband härmed frågan om borttagande av tullen härå. Med hänsyn till att tullen i vissa fall vore att betrakta såsom skyddstull ansåg sig utredningen icke kunna förorda en sådan åtgärd. I några av de utlåtanden, som avgåvos över utredningens betänkande, hemställdes emellertid om tullens borttagande under åberopande av att lökodlingen utgjorde en av de viktigaste kulturerna för mindre och medelstora trädgårdar och att de av utredningen anförda skälen för tullens bibehållande vore av ytterst liten betydelse. Ur trädgårdsnäringens egen synpunkt synes sålunda skäl kunna åberopas såväl för som emot tullens bibehållande. För den importbegränsning, som åsyftas genom den nu närmast av valutapolitiska hänsyn genomförda importregleringen, synes det emellertid kunna vara av viss betydelse, att tullen bibehålles. Under angivna förhållanden anser sig Kollegium icke böra förorda tullens borttagande.»

Lantbruksstyrelsen har i sitt yttrande till en början behandlat de i motionerna framlagda förslagen rörande importreglering för blomsterlökar m. m. och därvid bland annat erinrat om att med statsmakternas ekonomiska medverkan en handelsorganisation på trädgårdsodlingens område, nämligen Sveriges trädgårdsodlares riksförbund, förening u. p. a., tillkommit och trätt i verksamhet under år 1939. Styrelsen har vidare rörande ifrågavarande importreglering samt nämnda förbunds betydelse anfört bland annat följande:

»Då detta förbund varit i mera effektiv verksamhet blott nio månader och endast ett mera begränsat antal av handelsträdgårdsmästare, som idka driv-

ning av blomsterlökar, torde vara anslutet till förbundet, har organisation för gemensamma förnödenhetsinköp ännu icke kunnat komma till stånd. Förbundets verksamhet har nämligen hittills i huvudsak omfattat avsättning av inom landet odlade produkter. Det är emellertid att förvänta, att förbundet efter hand skall få en alltmer ökad tillslutning. Med den kännedom, Lantbruksstyrelsen äger om svårigheten att vinna tillräckligt snabb framgång för organisationssträvanden bland jordbruksbefolkning, kunna betydande värden tillspillologivas under en alltför långt utdragen organisationsperiod. När därför ovannämnda ekonomiska organisation tillskapats för att främja trädgårdsodlarnas ekonomiska intressen och då den bör kunna handhava en importreglering av blomsterlökar, om en sådan reglering kan ske i samförstånd med t. ex. Sveriges handelsträdgårdsmästareförbund, som är en ideell organisation, hyser Lantbruksstyrelsen numera inga allvarliga betänkligheter mot genomförandet av en importreglering på området. Dylik reglering skulle nämligen såväl i viss utsträckning kunna tänkas föranleda ökad anslutning från odlarnas sida till den ekonomiska riksorganisationen, som ock genom begränsning av blomsterlöksimporten bidra till en just nu önskvärd hushållning med landets valutatillgångar.»

Beträffande motionärernas förslag under punkt 3 har lantbruksstyrelsen framhållit, att under statistiskt nummer 98 i tulltaxan ingående s. k. snittgrönt, vilka växtdelar hade samma användningssätt som avskurna blommor (nr 89), borde tulltaxeras på samma sätt som dessa senare. Styrelsen har därför i denna del tillstyrkt bifall till motionärernas förslag.

Beträffande punkt 4 i motionerna angående borttagande av tullen å blomsterlökar har lantbruksstyrelsen hänvisat till vad som rörande denna fråga anförts i ett den 15 februari 1938 av frukt- och trädgårdsutredningen avgivet betänkande (Statens offentliga utredningar 1938: 5). I nämnda betänkande framhöll utredningen att, därest utredningens hemställan om importreglering för blomsterlökar bifölles, kunde ifrågasättas, huruvida ur näringens synpunkter tillräckliga skäl funnes att bibehålla gällande tull å blomsterlökar samt lökliknande stam- och rotnölar av blomsterväxter. Tydligt vore, att denna med regleringens införande ej längre komme att få någon större betydelse såsom produktionsbegränsande faktor, i vad lökdrivning anginge. Emellertid vore tullen åtminstone för vissa halvfabrikat att betrakta såsom skyddstull. Så vore fallet beträffande begonior och liljor samt montbretia och gloxinia. En stor del av utplanteringsmaterialet vid drivning av nämnda växter frambringades inom landet. Från sakkunnigt håll hade meddelats, att de naturliga betingelserna för odling av tulpan- och narcisslökar i vissa delar av Skåne vore minst lika goda som i Danmark (Amager) och att verkställda försök med uppdragning härav lämnat goda resultat. Med hänsyn härtill hade utredningen icke ansett sig böra förordna ett borttagande av ifrågavarande tull. — Vad utredningsmännen anfört i fråga om blomsterlökstullens borttagande har lantbruksstyrelsen ansett sig kunna biträda.

På sätt framgår av kommerskollegii yttrande hava samtliga de varuslag, beträffande vilka motionärerna hemställt om importreglering, numera blivit

Utskottet.

genom en av Kungl. Maj:t den 21 mars 1940 utfärdad kungörelse (nr 161) föremål för sådan reglering. Sedan motionerna avlätos, hava även däri föreslagna höjningar av tullarna å vissa blommor och blomdelar blivit i allt väsentligt genomförda i samband med att vissa tullsatser, som tidigare av handelspolitiska skäl underkastats nedsättning, genom tvenne Kungl. Maj:ts kungörelser den 12 januari 1940 (nr 41 och 42) återförts till förut gällande belopp.

Beträffande förslaget om höjning av tullen å s. k. snittgrönt anser sig utskottet av bland annat handelspolitiska skäl icke kunna tillstyrka bifall till detta förslag.

Vad slutligen angår motionärernas hemställan om borttagande av gällande tull å blomsterlökar, får utskottet av skäl, som av kommerskollegium och lantbruksstyrelsen anförts, avstyrka nämnda förslag.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att de likalydande motionerna I: 111 av herr Björck m. fl. och II: 177 av herr Lundgren m. fl., angående importreglering för blomsterlökar och liknande växter m. m., icke måtte för-
anleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 6 maj 1940.

På bevillningsutskottets vägnar:

IVAR ANDERSON.

Närvarande: se betänkande nr 21.
